

Směrnice děkana č. 03/2022, kterou se ustavuje Ombudsman*ka Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze

Ombudsman*ka Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze

PREAMBULE

Ombudsman*ka¹ Fakulty architektury Českého vysokého učení technického v Praze (dále jen Ombudsman*ka) zastává funkci ochránce práv studujících² a osob v pracovněprávním vztahu k Fakultě architektury Českého vysokého učení technického v Praze (dále jen FA ČVUT) a svým působením vytváří prostor pro dialog a důvěrnou pomoc v otázkách etiky, kultury studijního a pracovního prostředí a prevence zneužití moci. Ombudsman*ka nezastává funkci výkonnou, nýbrž iniciativní, mediační, zprostředkující a poradní. Má za úkol podílet se na vytváření a zajišťování bezpečného, spravedlivého a rovného studijního a pracovního prostředí. Má také napomáhat k inkluzi jakýchkoliv znevýhodněných a marginalizovaných skupin a k vytváření nástrojů na sladování soukromého, studijního a pracovního života. Ombudsman*ka je v rámci výkonu své činnosti podle této směrnice poradní osobou děkana*ky. Činnost Ombudsmana*ky je integrálně navázána do struktury FA ČVUT a doplňuje činnost akademických orgánů FA ČVUT a Českého vysokého učení technického v Praze (dále jen ČVUT).

HLAVA I

ZÁKLADNÍ ZÁSADY

Článek 1

Rozsah působnosti a úkoly Ombudsmana*ky

Úkoly Ombudsmana*ky jsou:

---

¹ Funkci Ombudsmana*ky může zastávat jedna osoba či skupina osob.

² Studujícími se kromě osob se statutem studenta rozumí také osoby s přerušným studiem a osoby, v jejichž případě od ukončení studia neuběhlo více než 6 měsíců.

1. Pomoc při řešení podnětů

- a) Ombudsman*ka má za úkol zabývat se podněty studujících a osob v pracovněprávním vztahu k FA ČVUT v situacích, které vykazují znaky nepřiměřeného jednání,³ jež nebylo možné vyřešit standardními cestami; podněty poukazujícími na nerovné, nespravedlivé či znevýhodňující procesy; případně podněty týkajícími se krácení práv osob či skupin osob;
- b) Ombudsman*ka zajišťuje facilitaci, vyjednávání a mediaci mezi stranami konfliktu, funguje jako nestranná osoba dodržující pravidla důvěry.

2. Poskytování zpětné vazby a předkládání návrhů pro systémové zlepšení situace

- a) Ombudsman*ka předkládá každoroční anonymizovanou obecnou zprávu o své činnosti.
Zprávu předkládá děkanovi*ce FA ČVUT (dále jen děkan*ka) a Akademickému senátu FA ČVUT (dále jen AS FA ČVUT) do 31. března následujícího roku; Děkan*ka zajistí zveřejnění anonymizované zprávy na webových stránkách FA ČVUT;
- b) Zpráva o činnosti Ombudsmana*ky obsahuje:
  - i) typy řešených případů, počet a způsob posouzení; pokud to neohrožuje anonymitu dotčených osob, tak také datum přijetí podnětů a ústav či součást, kterých se týkají;
  - ii) analýzu trendů, problémů a nedostatků z hlediska pravidel a procesů FA ČVUT;
  - iii) návrhy systémových změn a konkrétních koncepčních řešení;
- c) Ombudsman*ka monitoruje vnitřní procesy FA ČVUT s cílem předcházet nerovnému nebo neetickému jednání, proaktivně upozorňuje na možná slabá místa aktuální praxe a navrhuje zlepšení;
- d) Ombudsman*ka pravidelně mapuje situaci na FA ČVUT (např. formou dotazníků nebo pořádáním fokusních skupin), monitoruje tak potřeby a nejčastější problémy studujících a osob v pracovněprávním vztahu k FA ČVUT a na základě jejich analýz rovněž může navrhopvat systémové změny;
- e) Děkan*ka a další kompetentní akademické orgány a osoby na FA ČVUT jsou povinni se případnými návrhy systémových změn a koncepčních řešení ze strany Ombudsmana*ky zabývat a informovat Ombudsman*ku o tom, jak bylo s návrhy naloženo nejpozději ve lhůtě šesti měsíců ode dne uvedeného v písm. a).

3. Prevence, edukativní činnost a sebevzdělávání

- a) Ombudsman*ka se podílí na vytváření edukačních materiálů a dokumentů a na organizaci seminářů, workshopů a dalších vzdělávacích aktivit směřujících

---

³ Nepřiměřeným jednáním může být např. zastrašování, sexuální obtěžování, šikana, mobbing, bossing nebo diskriminace (ve smyslu ust. § 2 zákona č. 198/2009 Sb., antidiskriminačního zákona) či jiné formy nepřiměřeného chování.

- k vytvoření a následnému kontinuálnímu udržení bezpečného a spravedlivého studijního a pracovního prostředí na FA ČVUT;
- b) Ombudsman*ka pracuje na průběžném doplňování a kultivaci svých znalostí a dovedností (např. prostřednictvím stáží, kurzů, členství v relevantních organizacích atp.).

Článek 2

Zásady činnosti a postavení Ombudsmana*ky

Základní zásady činnosti a postavení Ombudsmana*ky vychází ze standardů definovaných Mezinárodní asociací ombudsmanů: [International Ombudsman Association STANDARDS OF PRACTICE](#).

1. Zásada nezávislosti

- a) Role Ombudsman*ky je neslučitelná s funkcí rektora*ky ČVUT, prorektora*ky ČVUT, kvestora*ky ČVUT, kancléře*ky ČVUT, senátora*ky Akademického senátu ČVUT, člena*ky Etické komise ČVUT, člena*ky Komise pro etiku vědecké práce VR ČVUT, děkana*ky FA ČVUT, proděkana*ky FA ČVUT, tajemníka*ce FA ČVUT, vedoucí*ho ústavu na FA ČVUT, člena*ky Disciplinární komise FA ČVUT a senátora*ky AS FA ČVUT;
- b) Předpoklad vzniku neslučitelnosti funkcí dle článku 2 odst. 1a není překážkou kandidatury na pozici z výše uvedených. V případě nástupu do jiné funkce (dle článku 2 odst. 1a) se musí Ombudsman*ka či budoucí Ombudsman*ka svého mandátu, nejpozději v den nástupu, vzdát;
- c) Ombudsman*ka je nezávislá na akademických orgánech ČVUT a FA ČVUT - Ombudsman*ka doplňuje činnost akademických orgánů FA ČVUT, zejména děkana*ky FA ČVUT, AS FA ČVUT nebo Disciplinární komise FA ČVUT, nezasahuje však do jejich fungování;
- d) Ombudsman*ka jedná výhradně podle vlastního uvážení a nesmí být za řádný výkon své činnosti jakkoliv postihován*a.

2. Zásada neutrality a nestrannosti

- a) Ombudsman*ka musí být neutrální, nestranný*á a nezaujatý*á a tak také jednat;
- b) Je-li důvod se domnívat, že je Ombudsman*ka zabývající se konkrétním podnětem ve věci jakýmkoli způsobem osobně zainteresován*a, je nutné tuto skutečnost neprodleně oznámit předkladateli*ce podnětu a děkanovi*ce; řešením problému může být v tomto případě na základě dohody předkladatele*ky a děkana*ky pověřena jiná osoba, která se musí řídit zásadami této charty;
- c) Pozice Ombudsmana*ky je honorována, a to pevnou částkou, o jejíž výši rozhodne děkan*ka se souhlasem předsedy*kyně AS FA ČVUT;

3. Zásada důvěrnosti a ochrany předkladatele*ky podnětu a dalších dotčených osob

- a) Při řešení konkrétních podnětů (dle článku 1 odst. 1 této směrnice) Ombudsman*ka udržuje veškerou komunikaci v přísně důvěrném režimu. Tuto povinnost mají i třetí osoby, které s Ombudsmanem*kou na řešení konkrétního podnětu spolupracují;
- b) Ombudsman*ka nesmí odhalit třetí osobě identitu předkladatele*ky podnětu ani dalších dotčených osob a nesmí poskytnout takové informace, které by mohly vést k ohrožení jejich anonymity, výjimkou může být:
  - i) případ, kdy takový postup předkladatel*ka nebo dotčená osoba explicitně dovolí, přičemž toto svolení musí být písemně doloženo;
  - ii) případ, který Ombudsman*ka vyhodnotí jako potenciální ohrožení života či vážného ohrožení na zdraví;
  - iii) případ, kdy jsou tyto informace vyžadovány právními předpisy;
  - iv) případ, kdy jsou prostřednictvím Ombudsmana*ky podněty postoupeny k řešení akademickým orgánům FA ČVUT a ČVUT.
- c) Jakákoliv aktivita Ombudsmana*ky, která by mohla ohrozit anonymitu předkladatele*ky podnětu, je podmíněna jeho*jejím souhlasem;
- d) Ombudsman*ka odpovídá za důvěrnost komunikace a udržuje podklady a dokumenty na bezpečném místě tak, aby do nich nemohl nikdo nahlížet.⁴ Ombudsman*ka musí uchovávat podněty po dobu 2 let ode dne jejich přijetí a řídí se praxí pro likvidaci těchto informací dle Spisového a skartačního řádu ČVUT v Praze;
- e) Užití služeb Ombudsmana*ky je dobrovolné a nevymahatelné, nemůže být požadovaným krokem při podání stížnosti či při formálním řešení problému;
- f) Nikdo nebude a nemůže být vystaven odvetnému opatření v důsledku využití služeb Ombudsmana*ky jím samým či osobou jemu blízkou. Tato ochrana se vztahuje i na osoby, které poskytnou pomoc Ombudsmanovi*ce. Ochrany před odvetným opatřením se nemůže domáhat osoba, která podala vědomě nepravdivý podnět či poskytla vědomě nepravdivé informace.

4. Zásada neformálnosti

- a) Ombudsman*ka funguje zpravidla na neformálních principech, což se odráží i v neformálních nástrojích preferovaných při řešení podnětů - za takové nástroje lze označit například naslouchání, poskytování a přijímání informací, včasnou identifikaci a předcházení problémům, poskytování návrhů řešení problému a další;

---

⁴ Dle Příkazu rektora č. 04/2018 k ochraně a zpracování osobních údajů na ČVUT:
<https://www.cvut.cz/ochrana-osobnich-udaju-gdpr>

- b) Upřednostňovaným způsobem řešení sporů je dohoda, jejíž uzavření může Ombudsman*ka podpořit nejlépe organizací jednání, mediací či kyvadlovou diplomacií.

HLAVA II

POMOC OMBUDSMANA*KY PŘI ŘEŠENÍ PODNĚTŮ

Článek 3

Předání podnětu Ombudsmanovi*ce

1. Na Ombudsmana*ku se může obrátit studující či osoba v pracovněprávním vztahu k FA ČVUT; v případě potřeby lze Ombudsmana*ku kontaktovat anonymně.
2. Pokud je Ombudsmanovi*ce předán podnět k řešení, Ombudsman*ka rozhodne, zda tento podnět spadá do rozsahu jeho*její působnosti. Do rozsahu působnosti Ombudsmana*ky nespádají podněty:
  - a) bez řádného zdůvodnění;
  - b) týkající se skutečností starších více než 3 roky, pokud Ombudsman*ka v závažných případech neuváží jinak; rozhodnutí zabývat se podnětem týkajícím se skutečností starších více než 3 roky musí Ombudsman*ka řádně odůvodnit.

Článek 4

Pravomoci Ombudsmana*ky při řešení podnětů

1. Ombudsman*ka nemá rozhodovací pravomoc, má však svým jednáním přispívat k urovnání a efektivnímu řešení konfliktní situace. Poskytuje zúčastněným mediaci, podporu a informace o možnostech nápravy či řešení v rámci akademických orgánů FA ČVUT a ČVUT.
2. Za účelem řešení podnětu si Ombudsman*ka může vyžádat spolupráci kteréhokoli zaměstnance, zaměstnankyně, studenta nebo studentky FA ČVUT a může požádat o přístup k informacím relevantním k případu.
3. Jestliže příslušný akademický orgán, člen*ka akademické obce FA ČVUT či její zaměstnanec*kyně nebude postupovat v souladu s touto směrnicí, může Ombudsman*ka podat stížnost děkanovi*ce.
4. Ombudsman*ka nemůže nahrazovat akademické orgány FA ČVUT či ČVUT a ani orgány činné v trestním řízení.
5. Náležitosti týkající se způsobů kontaktování Ombudsmana*ky a průběhu a způsobů řešení podaných podnětů stanoví [Metodika práce Ombudsmana*ky](#).

HLAVA III

OBSAZENÍ POZICE OMBUDSMANA*KY

Článek 5

Projednání a doporučení kandidáta*ky na Ombudsmana*ku v rámci zasedání AS FA ČVUT

1. Uchazeče*ku o pozici Ombudsmana*ky může navrhnout jakýkoliv student, studentka nebo osoba v pracovněprávním vztahu k FA ČVUT. Návrh je podáván do rukou děkana*ky v časovém rozmezí jí*m vymezeném. Návrh musí obsahovat:
  - a) jednoznačnou identifikaci a podpis předkladatele*ky;
  - b) jednoznačnou identifikaci uchazeče*ky, souhlas s kandidaturou a podpis uchazeče*ky;
  - c) profesní životopis uchazeče*ky, event. i doporučení z relevantních předchozích pracovních pozic;
  - d) motivační dopis uchazeče*ky;
  - e) doklad o trestní bezúhonnosti uchazeče*ky.
2. Uchazeč*ka o pozici Ombudsmana*ky by měl*a mít zkušenosti lidskoprávního, psychologického či pedagogického charakteru.
3. Děkan*ka shromáždí návrhy uchazečů*ek, ověří jejich platnost a zpřístupní je všem členům a členkám AS FA ČVUT - a to nejméně 10 dní před zasedáním AS FA ČVUT, na kterém bude probíhat projednání a doporučení kandidáta*ky na Ombudsmana*ku.
4. Děkan*ka zajistí zveřejnění návrhů uchazečů*ek na webu FA ČVUT - a to nejméně 7 dní před zasedáním AS FA ČVUT, na kterém bude probíhat projednání a doporučení kandidáta*ky na Ombudsmana*ku.
5. Na zasedání AS FA ČVUT, na kterém bude probíhat projednání a doporučení kandidáta*ky na Ombudsmana*ku, se všichni uchazeči*ky mají možnost sami*y představit a nastínit svou vizi pro budoucnost funkce Ombudsmana*ky.
6. Děkan*ka požádá AS FA ČVUT o vyjádření k jednotlivým uchazečům*kám o post ombudsmana v souladu s čl. 2, odst. 3 Jednacího řádu AS FA.
7. AS FA ČVUT doporučí děkanovi*ce kandidáty*ky, které nebo kteří získali nadpoloviční většinu hlasů všech členů a členek AS FA ČVUT, a to v pořadí podle počtu získaných hlasů (vč. informace o počtu získaných hlasů).
8. Doporučení kandidátů*ek na Ombudsmana*ku musí proběhnout nejpozději jeden měsíc před koncem funkčního období stávající*ho Ombudsmana*ky. Při

předčasném zániku funkčního období dle článku 6 odst. 4 této směrnice se doporučení odehraje nejpozději 60 dnů od zániku funkčního období stávajícího Ombudsmana*ky.

Článek 6

Jmenování Ombudsmana*ky

- a) Ombudsmana*ku jmenuje a odvolává děkan*ka. Děkan*ka jmenuje Ombudsmana*ku na základě doporučení AS FA ČVUT, které vychází z hlasování dle článku 5 této směrnice.
- b) Podmínkou jmenování Ombudsmanem*kou je písemný souhlas jmenované*ho spojený se závazkem mlčenlivosti o všech důvěrných nebo jinak citlivých aspektech projednávaných podnětů a jeho*její činnosti na této pozici.
- c) Funkční období Ombudsmana*ky činí 3 roky a počíná jeho*jejím jmenováním. Ombudsman*ka může být zvolen*a maximálně na dvě funkční období za sebou.
- d) Funkční období Ombudsmana*ky zaniká:
  - a) dnem, ke kterému uplyne funkční období;
  - b) ztrátou trestní bezúhonnosti;
  - c) dnem doručení písemného prohlášení děkanovi*ce, jímž se Ombudsman*ka vzdává své funkce;
  - d) dnem, ke kterému byla děkanem*kou odvolán*a dle článku 7 této směrnice;
  - e) úmrtím.

Článek 7

Odvolání Ombudsmana*ky

1. Ombudsman*ka může být odvolán*a z důvodu nečinnosti či nekompetentního výkonu funkce.
2. Ombudsman*ku odvolává děkan*ka na základě usnesení AS FA ČVUT o návrhu na odvolání Ombudsmana*ky z funkce.
3. Odvolání Ombudsmana*ky může navrhnout děkan*ka nebo jakýkoliv člen nebo členka AS FA ČVUT. Návrh je podáván do rukou předsedy*kyně AS FA ČVUT a musí obsahovat:
  - a) jednoznačnou identifikaci předkladatele*ky;
  - b) podpis předkladatele*ky;
  - c) jednoznačné, relevantní důkazy o nečinnosti či nekompetentním výkonu funkce.
4. Ombudsmana*ku odvolává děkan*ka písemným vyjádřením obsahujícím zdůvodnění odvolání.

HLAVA IV

Článek 8

Závěrečná ustanovení

AS FA ČVUT projednal text této směrnice na svém zasedání dne 15. 6. 2022 a vyslovil se souhlasně k záměru zřídit na FA ČVUT funkci ombudsman*ky.

V Praze dne 24. 6. 2022

doc. Ing. arch. Dalibor Hlaváček, Ph.D.

děkan FA ČVUT